تولۇق غەلبە قلمغۇچە قوشۇننى قەتئىي قايتۇرماسلىق

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئەگشپ، ۋۇۋسكا ئېسپ جەڭگە ھەيدەكچلك قلنغان رايونـلاردىكى كادرلار، ئاما كۆتۈرەڭگۈ كۆرەش ئىرادىسى ۋە تولۇپ تاشقان غەيرتى بلەن گەۋدلك مەسلىلەرنى نشانلاپ، كۈچنى بىرىكتۈرۈپ ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ، قەيسەرلك بلەن جەڭ قلىپ، مۇتلەق نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئارزۇسغا قاراپ جاسارەت بلەن ئاتاكىغا ئۆتتى.

ۋۇۋسكا ئېسپ جەڭگە ھەيدەكچلك قلىپ، پەۋقۇلئاددە تەدبر بلەن پەۋقۇلئاددە ئىش ئۆستىدىن جەڭ قلىش

باش كۆز مەزگىلدە، ئاپتوموبىل بلەن لىيۇپەنشەن تېغى ئېتكىدە يۈرگەندە، ئۇششاق قارا ئاشلىق ئېتىزىدا باشاقلار ئېگىلىپ، شال دولقۇنلاپ تۇرغان مەنزىرىنى كۆرگىلى بولاتتى.

80 نەچچە يىل ئىلگىرى، قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەردىكى ئەڭ ئاخىرقى بىر ئېگىز تاغ ــ لىيۇپەنشەن تېغىدىن ھالقىپ ئۆتكەن.

ھازىر، نىڭشيادىكى قالپىقى ئېلىۋېتىلمىگەن ئەڭ ئاخىرقى نامرات ناھىيە ــ شىجى ناھىيەسى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش يولىدىكى «لىيۇپەنشەن تېغى»دىن ھالقىپ ئۆتمەكتە.

«ئون خىل زىرائەت تېرىسا توققۇزىدىن ھوسۇل ئالالماسلىق، قۇشقاچقىمۇ ئىچىدىغان سۇ چىقماسلىق.» سۇنىڭ قىس بولۇشى شىجى ناھىيەسىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىدىكى ئەڭ مۇھىم توسالغۇ. خوڭياۋ يېزىسى ئىلگىرى شىجى ناھىيەسىدىكى سۇ ئەڭ قىس جاي ئىدى. «ھەر كۈنى تاڭ يورۇماستىنلا تۆت ـ بەش كىلومېتىر يىراقلىقتىكى بۇلاقتىن سۇ توشۇيتتۇق، ئۆچرەتكە قويۇلغان چېلەكلەر 20 نەچچە مېتىر يەرگىچە تىزىلىپ كېتەتتى، كېچىكىپ بارساق سۇ ئالالمايتتۇق.» 65 ياشلىق كەنت ئاھالىسى لىيۇ جىجۈن ئەينى يىللارنى تىلغا ئېلىپ چوڭقۇر ئويغا چۆمدى.

شىجى ناھىيەسى ئىچىدىغان سۇ بىخەتەرلىكىنى ئۆستۈرۈش قۇرۇلۇشىنى جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلدى. گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نىشانلاپ، ئۇرۇش ۋەزىپىسى تىزىملىكىنى تۈزۈپ، سىياسەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى ــ پومپا پونكىتى قۇردى، كۆلچەك ياسىدى، سۇ مەنبەسىنى ئالماشتۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆلچىمىنى چىڭ كۆزلەپ، نىشانلىق ھالدا ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلدى ــ «تۆتنى تەكشۈرۈش، تۆتنى تولۇقلاش»نى قانات يايدۇردى: ئوقۇشتىن توختاپ قالماقچى بولغان 452 ئوقۇغۇچىنى نەسىھەت قىلىپ قايتۇردى، يېزىلاردىكى 1530 ئائىلىنىڭ خەتەرلىك ئۆيىنى يېڭىدىن ئۆزگەرتتى... «ئىككىدىن غەم قىلدۇرماسلىق، ئۈچتە كاپالەتلەندۈرۈش»نىڭ ئۆلچەمگە يېتىش نىسبىتى 100% بولدى.

ئىش باشلىنىشىدا ئاسان بولغىنى بىلەن، ئاخىرلىشىشقا ئاز قالغاندا ھامان تەسلىشىپ كېتىدۇ.

2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىغا قەدەر، پۈتۈن مەملىكەتتىكى 90%تىن ئارتۇق نامرات ناھىيەنىڭ قالپىقى ئېلىۋېتىلدى، 95% نامرات نوپۇس نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، 100 مىليونغا يېقىن نوپۇس نامراتلىق بىلەن خوشلاشتى.

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نەتىجە ـ ئۇنۇمى پۈتۈن دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتتى، قېپقالغان جەڭ ئىشلىرى يەنىلا جاپالىق.

نۆۋەتتە، قالپىقى ئېلىۋېتىلمىگەن نامرات ناھىيەلەر گۇاڭشى، سىچۈەن، گۈيجۇ، يۈننەن، گەنسۇ، نىڭشيا ۋە شىنجاڭدىن ئىبارەت يەتتە ئۆلكە، ئاپتونوم رايونغا مەركەزلەشكەن، ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىندىغان 1113 كەنت يۇقىرىدا ئېيتىلغان نىڭشيادىن باشقا ئالتە ئۆلكە، ئاپتونوم رايونغا مەركەزلەشكەن. بۇ رايونلارنىڭ نامراتلىق دەرىجىسى ئېغىر، تەبىئىي شارائىتى ناچار، نامراتلىشىش سەۋەبى مۇرەككەپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەننەرخى يۇقىرى بولۇپ، بۇ، ھەرقايسى جايلار نەچچە نۆۋەت ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپمۇ ئىزچىل ھۇجۇم قىلىپ ئالالمىغان «تاغ چوققىسى». تۈيۈقسىز تارقالغان يۇقۇم ۋە كەلكۈن ئاپىتى ئەھۋالى ئەڭ ئاخىرقى ھەل قىلغۇچ جەڭدە قىيىنچىلىق ئۈستىگە قىيىنچىلىق قوشتى...

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش يېڭى ۋەزىيىتىگە ئاساسەن، مەركەزدىن يەرلىككىچە بىر قاتار قوللاش سىياسەتلىرى چىقىرىلدى.

ــ مەبلەغ كاپالىتى سالمىقى ئاشۇرۇلدى. بۇ يىل مەركەز مالىيەسى يىل بېشىدا مالىيەدىن نامراتلارنى يۆلەش مەخسۇس مەبلىغىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئاساسىدا، يەنە ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىندىغان رايونلارغا مايىللىشىپ كەمتۈكلۈكنى تولۇقلاش مەبلىغىدىن 18 مىليارد 400 مىليون يۈەن ئورۇنلاشتۇردى.

ــ جەڭ قىلىش كۈچى تولۇقلاندى. پۈتۈن مەملىكەتتە ھەر قايسى ۋۇۋسكا ئېسىلغان ناھىيەلەرنىڭ ھەممىسىدە ئۆلكە دەرىجىلىك بىر رەھبەر ناھىيە بىلەن بىرلىشىپ ھەيدەكچىلىك قىلدى، ۋۇۋسكا ئېسىلغان كەنتلەرنىڭ ھەممىسىدە بىر ناھىيە دەرىجىلىك رەھبەر نۇقتىدا تۇرۇپ تۇتۇشنى ھۆددىگە ئالدى.

ــ جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ كۈچى مۇجەسسەملىنىپ ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىندى. شەرقىي، ئوتتۇرا قىسىم رايونلاردىكى جەمئىيەت كۈچلىرىدىن 2008ى ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىندىغان 1113 كەنت بىلەن قوشماقلىشىش، ياردەم بېرىش ـ يۆلەشكە سەپەرۋەر قىلىنىپ، كەنتلەرگە 314 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىندى.

ــ قايتا نامراتلىشىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى تەكشۈرۈپ ئۆلچەش، سىگنال بېرىش، ياردەم بېرىش ـ يۆلەش مېخانىزمى ئورنىتىلدى، مۇكەممەللەشتۈرۈلدى. كەسىپ ئارقىلىق قوللاش سالمىقىنى ئاشۇرۇش ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئارقىلىق، مۇددەتتىن بۇرۇن ئارىلىشىپ ياردەم بېرىپ ـ يۆلەپ، قايتا نامراتلىشىپ كېتىش خەۋپ ـ خەتىرى تۈگىتىلدى.

...

«نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش نىشان ـ ۋەزىپىسى ئۆزگەرمەيدۇ، ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان نامراتلارنى يۆلەش ئۆلچىمى ئۆزگەرمەيدۇ، بۇ يىل بۇ نامرات ناھىيەلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ قالپىقىنى ئېلىۋېتىش جەزمەن ئورۇنداشقا تېگىشلىك ۋەزىپە» دېدى گوۋۇيۈەن نامراتلارنى يۆلەش ـ روناق تاپقۇزۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لىيۇ يۇڭفۇ.

كەمتۈكلۈكلەرنى تولۇقلاپ، تولۇق غەلبە قىلمىغۇچە قوشۇننى قەتئىي قايتۇرماسلىق

بۇ يىل 5 ـ ئايدا، سىچۈەننىڭ دالياڭشەن تېغىغا جايلاشقان جاۋجۆ ناھىيەسى ئاتۇلېير كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى موسى داتى خوتۇنى بىلەن 2556 بالداقلىق پولات شوتىدىن چۈشۈپ، ئۇدا بەش ئەۋلاد كىشى ئولتۇراقلاشقان «قىيا كەنت» بىلەن ئىززۆلكېسىل خوشلاشتى.

پېلەك شوتا، پولات شوتىلارغا يامىشىشتىن تارتىپ، پەلەمپەيلەرگە چىقىش، لىفتىلارغا ئولتۇرۇشقىچە... ئۆتكەنكى بەش يىلدا دالياڭشەن تېغىنىڭ كىندىك رايونىغا جايلاشقان جاۋجۆ ناھىيەسىدىكى 50 مىڭدىن كۆپرەك ئاما «تاغ چوققىسى» بىلەن خوشلىشىپ «شەھەر ئىچى»گە كۆچۈپ كەلدى.

نامراتلارنى باشقا جايغا كۆچۈرۈپ يۆلەش 10 مىليونغا يېقىن نامرات ئاممىنى «ئىككىدىن غەم قىلدۇرماسلىق، ئۈچتە كاپالەتلەندۈرۈش»تىكى مەسىلىسىنى ھەل قىلىپلا قالماي، يەنە نامراتلىق ئۇۋىسىدىن كۆچۈش، نامرات كەسپىنى ئالماشتۇرۇش، نامراتلىق يىلتىزىنى قومۇرۇپ تاشلاش ئارقىلىق، نامراتلىقنىڭ ئەۋلاد ئارا داۋاملىشىشىنى ئۈزۈپ تاشلىدى.

كۆچۈپ چۈشكەندىن كېيىن، مۇقىم تۇرالايدىغان بولغاندىلا، تەدرىجىي بېيىغىلى بولىدۇ. ھازىر جاۋجۆ ناھىيەسىدىكى ھەرقايسى ئورۇنلاشتۇرۇش نۇقتىلىرىنىڭ باش ۋەزىپىسى سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە بىۋاسىتە ئۆتكەن مىللەتنى ئاساس قىلغان كۆچۈرۈلگەن ئاممىنىڭ يېڭى تۇرمۇشقا تېزدىن ماسلىشىشىغا ياردەم بېرىشتىن ئىبارەت.

جىنشاجياڭ چوڭ جىلغىسىنىڭ ئىچكىرىسىگە جايلاشقان بۇتو ناھىيەسى ئابۇلوخا كەنتىنىڭ ئۈچ تەرىپى تاغ بىلەن ئورالغان، بىر تەرىپى تىك قىياغا تۇتىشىدىغان بولۇپ، ئىلگىرى دۆلىتىمىزدىكى ئەڭ ئاخىرقى يول تۇتاشتۇرۇلمىغان ئىشتاتلىق كەنت ئىدى.

2019 ـ يىلى، ئابۇلوخادا كەنت يولىنى تۇتاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى باشلاندى. خەرىتىنى ئاچىدىغان بولساق، 3.8 كىلومېتىر كېلىدىغان بۇ يول ئىنسانلارنىڭ نامراتلىق تېغىدىن ھالقىپ ئۆتۈشتىكى ئىرادىسىگە گۇۋاھ بولغاندى: يەر شارىدىكى ھەربىي خىزمەت ئۆتەۋاتقان ترانسپورت كۈچى ئەڭ چوڭ بولغان M-26 بەلگىلىك ئېغىر تىپتىكى تىك ئۇچار ئايروپىلان ئىشلىتىلىپ ماشىنىسازلىق ئۈسكۈنىلىرى ئېسىپ توشۇلدى، ئوتتۇرىچە ھەر كىلومېتىرىنىڭ پۈتۈش باھاسى 10 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

2019 ـ يىلىنىڭ ئاخىرىدا، نامرات رايونلاردا شارائىت ھازىرلانغان ئىشتاتلىق كەنتلەرگە قاتناش قاتنىلىدىغان يولنى تۇتاشتۇرۇش 100% ئىشقا ئاشۇرۇلدى. غەربىي قىسمىدىكى چەت ـ ياقا تاغلىق رايونلاردا 309 «سىيرىلما ئارغامچا كۆۋرۈككە ئۆزگەرتىش» تۈرى يولغا قويۇلۇپ، شۇ جايدىكى ئاممىنىڭ «سىيرىلما ئارغامچا دەۋرى» بىلەن خوشلىشىشىغا ياردەم بېرىلدى.

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش يولىدا، بىر مىللەتمۇ كەم قالسا بولمايدۇ، بىرىنىمۇ سەپتىن چۈشۈرۈپ قويماسلىق كېرەك.

گۇاڭشىنىڭ لوچېڭ ناھىيەسى پۈتۈن مەملىكەت بويىچە بىردىنبىر مۇلاۋ مىللىتى ئاپتونوم ناھىيەسى بولۇپ، بۇ كۈنكى كۈندە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرمەكتە.

ئەمدىلا ئۆتۈپ كەتكەن ھەپتە ئاخىرىدا، لوچېڭ ناھىيەسى مېنخۇا كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ۋۇ جۈنيى ئائىلىسىنىڭ دېھقانلار ئارامگاھى ھەر كۈنى ئون نەچچە تۈركۈم خېرىدارنى كۈتۈۋالدى. «بۇ ئىككى ئايدىكى ھەپتە ئاخىرىدا ئارامگاھ ئاساسەن لىق تولغانىدى.» ئەمما بىر نەچچە يىل ئىلگىرىلا، كەنت چەت، قولايسىز بولغانلىقتىن، ئۇ پۈتۈنخۇانىمۇ ئانچە راۋان سۆزلىيەلمەيتتى.

كۆچۈش، ئۆزگەرتىش ۋە ئىچىدىغان سۇ قۇرۇلۇشى ئارقىلىق، كەنتنىڭ 23 قىشلىقىغا ئارقا ـ ئارقىدىن يول تۇتاشتۇرۇلدى... مۇلاۋ مىللىتى ئاممىسىنىڭ تۇرالغۇسى، ئىچىدىغان سۇ بىخەتەرلىكى تۈپ خاراكتېرلىك ھەل قىلىنىپ، مېنخۇا كەنتىمۇ نامرات كەنتتىن ساياھەت قىلىشتا «چوقۇم باردىغان جاي»غا ھالقىپ ئۆتۈشنى تاماملىدى. «بۇ يىل قەرەلىدە نامراتلىقتىن قۇتۇلىمىز» دېدى ۋۇ جۈنيى ئىشەنچ بىلەن.

ئۆل ئەسلىھەلەردىكى كەمتۈكلۈكلەرنى تولۇقلاش ئىنتايىن ئاچقۇچلۇق بولۇپ، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ساپا كەمتۈكلۈكىنى تولۇقلاش ئۇزاق كەلگۈسىگە تېخىمۇ مۇناسىۋەتلىك.

شىنجاڭدا، نۆۋەتتە يەنە قالپىقى ئېلىۋېتىلمىگەن ئون نامرات ناھىيە بار بولۇپ، پۈتۈن مەملىكەت بويىچە قېپقالغان نامرات ناھىيەلەر ئەڭ كۆپ ئۆلكە ھېسابلىنىدۇ، بىر قىسىم ئاممىنىڭ تېخنىكا ماھارىتى بولمىغاچقا، باشتىن ـ ئاخىر نامراتلىقتىن مۇقىم قۇتۇلالمايۋاتىدۇ.

نامراتلارنى يۆلەشتە ئەقلىي جەھەتتىن يۆلەش كېرەك. ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ساپا جەھەتتىكى كەمتۈكلۈكىنى تولۇقلاش ئۈچۈن، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ گۇما ناھىيەسىدىكى كارخانا مەسئۇلى فىڭ شياۋخۇي يۇقىرى مائاش بىلەن سىخ دىرېكتورى تەكلىپ قىلىپ، نامرات ئاھالىنى قولمۇقول تەربىيەلىدى.

سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە بىۋاسىتە ئۆتكەن ۋە نوپۇسى بىر قەدەر ئاز مىللەتلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشى ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىپ كەمتۈكلۈكلەرنى تولۇقلاشتىكى مۇھىم نۇقتا.

يۈننەن پۈتۈن مىللەت بويىچە تېخى نامراتلىقتىن قۇتۇلمىغان لىسۇ مىللىتى ۋە نۇزۇ مىللىتىدىن ئىبارەت سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە بىۋاسىتە ئۆتكەن ئىككى مىللەتكە قارىتا «نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشتا ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىپ، ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلىش بويىچە 100 كۈنلۈك ئومۇمىي ھۇجۇم ھەرىكىتى»نى قانات يايدۇرۇپ، بىر ئايدا بىر تەھلىل قىلدى، بىر ئايدا بىر دوكلات قىلدى، بىر ئايدا بىر قايتما ئىنكاس قىلدى.

سىچۈەننىڭ جاۋجۆ ناھىيەسى سوتسىيالىستىك جەمئىيەتكە بىۋاسىتە ئۆتكەن مىللەتنى ئاساس قىلغان كۆچۈرۈلگەن ئاممىغا قارىتا ئىشنى يوتقان ـ كۆرپە يىغىش، ئېلېكتر سايمانلىرىنى ئىشلىتىش قاتارلىق ئۆرپ ـ ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىشتىن باشلاپ، ئاممىنىڭ «نامراتلىق ئۇۋىسىدىن كۆچۈش» ئىشەنچىنى تۇرغۇزدى.

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشتىكى ئاساسىي جەڭ مەيدانىدا، بىر نامراتلارنى يۆلەش كادىرى بىر قوماندانلىق ئىشتابى دېمەكتۇر. گۈيجۇ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش بويىچە ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىش خىزمىتىنى باشلىغاندىن كېيىن، قالپىقى ئېلىۋېتىلمىگەن توققۇز ئېغىر نامرات ناھىيەگە ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا ئۆلكىلىك پارتىيە كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ بىردىن ئەزاسى ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىش ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولۇش ئېنىق بېكىتىلدى.

بۈگۈنگە قەدەر، پۈتۈن مەملىكەت بويىچە تاللاپ ئەۋەتىلگەن كەنتتە تۇرۇشلۇق كادىر 2 مىليون 900 مىڭدىن ئېشىپ، ئارقىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن كەنتلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك قاپلاش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە غەلىبە قىلىش كۈچلۈك كاپالەت بىلەن تەمىنلەندى.

قايتا نامراتلىشىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نەتىجىلىرىنى تارىخنىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان قىلىش

گەنسۇنىڭ لىشيەن ناھىيەسى جاڭجياپۇ كەنتىدە 8 ـ ئايدىن بۇيان ئۇدا ياغقان قاتتىق يامغۇر تاغ سىيرىلىش ۋە لاتقا ـ شېغىللىق ئېقىن ئاپىتىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى، 430 مو يەردىكى جۇغىي دورا ماتېرىياللىرى ئاپەتكە ئۇچرىدى، بۇنىڭ ئىچىدە 100 مو يەردىن ھوسۇل ئېلىنمىدى، ئاما قايتا نامراتلىشىپ كېتىش خەۋپىگە دۇچ كەلدى.

جاڭجياپۇ كەنتى ئاپەت سەۋەبىدىن نامراتلىشىپ كەتكەن تىپ ــ «ئۈچ يىلدا ئىككى قېتىم ئاپەت» يۈزبېرىدىغان، نامراتلىق يۈزبېرىش نىسبىتى 68.5%كە يېتىدىغان بولۇپ، لىشيەن ناھىيەسىدىكى ئەڭ نامرات كەنتلەرنىڭ بىرى.

تاغلار زور، جىلغىلار چوڭقۇر بولۇش، ئالاھىدە جۇغراپىيەلىك مۇھىت، تەبىئىي ئاپەت كۆپ يۈزبېرىش، ئاجىز كەسىپ ئاساسى، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش قىيىن بولۇش نۇرغۇن ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىندىغان رايونلاردىكى گەۋدىلىك مەسىلە ھېسابلىنىدۇ.

بازار مېخانىزمىنىڭ ياردىمىدە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نەتىجىلىرى مۇستەھكەملەندى. «نۆۋەتتە سۇغۇرتا تۆلىمى خىزمىتى قانات يايدۇرۇلماقتا، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاما ناھايىتى تېزلا سۇغۇرتا تۆلىمىنى ئالالايدۇ.» جاڭجياپۇ كەنتىنىڭ 1 ـ شۆجىسى ياڭ كو مۇنداق تونۇشتۇردى: كەنتتە نامرات ئائىلىلەرنى يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتىسى بىلەن تولۇق قاپلاش ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇلدى، نامراتلىشىپ كېتىش خەۋپى بار نامراتلىق گىرۋىكىدىكى ئائىلىلەر، قايتا نامراتلىشىپ كېتىش خەۋپ ـ خەتىرى بار كۆزنىتىلىدىغان ئائىلىلەر قاتارلىق تۈپلارنى سۇغۇرتا بىلەن قاپلاش سالمىقىمۇ زورايتىلدى.

بىر ئادەم ئىشقا ئورۇنلاشسا، پۈتۈن ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەملىكەت بويىچە نامرات نوپۇسنىڭ 92%ى كەسىپ ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەشكە قاتناشتى، ئۈچتىن ئىككى قىسمىدىن ئارتۇق نامرات ئائىلە يېڭىچە ئىگىلىك باشقۇرۇش سۇبيېكتلىرىنىڭ يېتەكلىشىگە ئېرىشتى.

ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىپ، ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلىدىغان يىلدا، يۇقۇم يەنە ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىندىغان رايونلارنىڭ مۇقىم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشىغا بىر «سىناق سوئالى»نى كۆپەيتتى. نامراتلارنى يۆلەش سېخى قوبۇل قىلىش، يۇرتىغا قايتىپ ئىگىلىك تىكلەشكە تۈرتكە بولۇش، ئەمگەك كۈچلىرىنى سىرتقا چىقىرىش ـ يۆتكەش، ئاممىۋى مەنپەئەت ئىش ئورنىغا ئورۇنلاشتۇرۇش... ھەرقايسى جايلار تۈرلۈك ئاماللار بىلەن نامرات ئاممىنىڭ مۇقىم ئىشقا ئورۇنلىشىپ قايتا نامراتلىشىپ كەتمەسلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلدى.

شىنجاڭدا، دەرىجىگە ئايرىپ ئالدىن سىگنال بېرىش ئورنىتىلدى ــ چوڭ سانلىق مەلۇماتتىن پايدىلىنىپ، «قىزىل، قىزغۇچ سېرىق، سېرىق، يېشىل» تۆت خىل رەڭلىك سىگنال چىرىغى ئارقىلىق دەرىجىگە ئايرىپ ئالدىن سىگنال بېرىش ئورنىتىلىپ، نىشانلىق تەربىيەلەش، ئاممىۋى مەنپەئەت ئىش ئورنى، تولۇق كاپالەتلەندۈرۈش ئارقىلىق ۋاقتىدا ھەرىكەت ھالىتىدە ياردەم بېرىلدى، يۆلەندى.

گۈيجۇدا، ئادەتتىن تاشقىرى تەدبىرلەر كۈچ بەردى ــ نىشانلىق ياردەم بېرىدىغان، يۆلەيدىغان ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن ماسلىشىپ، گۈيجۇ تەۋەلىكىدىكى خادىملارنىڭ ئىش ئورنى مۇقىملاشتۇرۇلدى ھەم ئۆلكىگە بىۋاسىتە قاراشلىق 15 ئورۇن باشلامچى بولۇپ 432 مىڭ ئىش ئورنىنى يېڭىدىن ئېچىپ، يېقىن ئەتراپتا ئىشقا ئورۇنلىشىشنى ئىلگىرى سۈردى.

نىڭشيادا، «نۇقتىدىن نۇقتىغا» يەتكۈزۈلدى ــ تارماقلار، يېزا ـ بازارلار، ئەمگەك مۇلازىمەت خىزمەت پونكىتلىرى، ئەمگەك مۇلازىمەت شىركەتلىرى بىرلىشىپ ھەرىكەتكە كېلىش مېخانىزمى ئورنىتىپ، «ئاپتوموبىل ھۆددىگە ئېلىش» «ئايروپىلان ھۆددىگە ئېلىش» ئارقىلىق ئادەم ئىشلەتكۈچى كارخانىلار بىلەن دەل جايىدا ئۇدۇللاشتۇردى.

...

8 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنىگە قەدەر، ۋۇۋسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىنغان 52 ناھىيەدىن بۇ يىل سىرتقا چىقىپ ئىشلەمچىلىك قىلغانلار 2 مىليون 874 مىڭ 100 ئادەم بولۇپ، بۇلتۇر سىرتقا چىقىپ ئىشلەمچىلىك قىلغان ئادەم سانىنىڭ 112.94%ىنى ئىگىلەپ، ئىش ئورنىنى مۇقىملاشتۇرۇپ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئاساسى يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى.

ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىپ ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلىپ، بىرىكمە كۈچ مۇجەسسەملەندى. 9 ـ ئايدا مەملىكەت بويىچە تۇنجى ئىستېمال ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش ئېيى باشلىنىپ، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە كۈچلىرى نامرات رايونلارغا ياردەم بېرىش ـ يۆلەشكە سەپەرۋەر قىلىندى.

كىچىك ئېقىنلار قوشۇلۇپ، دېڭىزنى ھاسىل قىلىدۇ. نۆۋەتتە پۈتۈن مەملىكەت بويىچە نامراتلارنى يۆلەش مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش سوممىسى 129 مىليارد 920 مىليون يۈەنگە يېتىپ، نامرات رايونلارنىڭ نامراتلارنى يۆلەش كەسپىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈگمەس ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قوشۇپ، «كەتمەيدىغان خىزمەت ئەترىتى»نى قالدۇردى.

(قاتناشقان مۇخبىرلار: دەي شياۋخى، گۇەن چياۋچياۋ، رېن ۋېي، ۋاڭ پېڭ، ياڭ جېڭ، شياڭ دىڭجيى، خۇاڭ خاۋمىڭ، چېن يىفەن)

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 ـ ئاينىڭ 10 ـ كۈنى تېلېگراممىسى)

(بېشى 1 ـ بەتتە)

12 يولداش يىغىندا سۆز قىلدى. كۆپچىلىك ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا جەمئىيەت ئىدارە قىلىش ئۈنۈم ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش، شىنجاڭنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى ئومۇميۈزلۈك ئالغا سىلجىتىش، يېزا ـ كەنتلەرنى تۈزەشنىڭ تەشكىلىي ئاساسىنى پۇختىلاش، كەنت «ئىككى كومىتېت» بەنزىسىنى يېتىشتۈرۈش، يېزا ـ كەنتلەرنى تۈزەش سەۋىيەسىنى ئۆستۈرۈش، مەھەللىلەرنى قانۇنچىللاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئالغا سىلجىتىش، مەكتەپ ـ مەھەللە ماسلىشىپ ئىدارە قىلىشنى كۈچەيتىش، مەھەللىلەرنى دائىرىلەشتۈرۈپ باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، قانۇن يۈرگۈزۈش تەدبىرلىرىنى ئۈزلۈكسىز بېيىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، قانۇن بويىچە ئىقتىسادىي تەپتىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇش، پىدائىيلار مۇلازىمەت قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ئالغا سىلجىتىش، ئاممىۋى سەھىيە بىخەتەرلىكىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى قاتارلىق جەھەتلەردە ئەقىل ـ چارە كۆرسەتتى.

نۇرلان ئابلەجىن مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك سىياسىي كېڭەشلەر، سىياسىي كېڭەشكە قاتناشقان ھەرقايسى ئورۇنلار، ھەر مىللەت، ھەر ساھە ئەزالار باش شۇجى شى جىنپىڭنىڭ دۆلەتنى ئومۇميۈزلۈك قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش توغرىسىدىكى مۇھىم بايانلىرىنى چوڭقۇر ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، قەتئىي تۇردە ئىدىيە ۋە ھەرىكەتنى يولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى ئومۇميۈزلۈك ئالغا سىلجىتىش توغرىسىدىكى مۇھىم، زور ئىستراتېگىيەلىك ئورۇنلاشتۇرمىسىغا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرى، بولۇپمۇ ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشاننى زىچ چۆرىدەپ، مەخسۇس كېڭەشش ئاپپاراتىنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارى ۋە ئۈنۈم ئىقتىدارىنى يەنىمۇ قوزغىتىپ بېرىپ، جەمئىيەت ئىدارە قىلىشقا مۇلازىمەت قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، قانۇنچىل شىنجاڭ قۇرۇش ئورتاق تونۇشىنى كەڭ دائىرىدە مۇجەسسەملىشى كېرەك. قەتئىي تۈردە قانۇنچىل شىنجاڭ قۇرۇلۇشىغا تۈرتكە بولۇشنىڭ سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى زىممىسىگە ئېلىپ، جەمئىيەت ئىدارە قىلىش سىستېمىسى ۋە ئىدارە قىلىش ئىقتىدارىنىڭ زامانىۋىلىشىش سەۋىيەسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن قەلب ۋە كۈچنى مۇجەسسەملەش كېرەك. نىزام چىقىرىشتا كېڭەشنىڭ يېڭى نەتىجىسنى ئىلمىي نىزام چىقىرىشنىڭ تۈرتكىسى قىلىپ، كېڭەشش دېموكراتىيەسىنىڭ يېڭى نەتىجە ـ ئۈنۈمىنى قانۇن بويىچە ماھىرلىق بىلەن ئىدارە قىلىشنىڭ تۈرتكىسى قىلىپ، دېموكراتىك نازارەت قىلىشنىڭ يېڭى مەسئۇلىيىتىنى قانۇن يۈرگۈزۈش ئادىللىقىنىڭ تۈرتكىسى قىلىپ، ئورتاق تونۇشنى مۇجەسسەملەشنىڭ يېڭى ۋەزىيىتىنى كەيپىيات يارىتىشنىڭ تۈرتكىسى قىلىپ، شىنجاڭنىڭ جەمئىيەت ئىدارە قىلىش سىستېمىسى ۋە ئىدارە قىلىش ئىقتىدارىنىڭ زامانىۋىلىشىش سەۋىيەسىنىڭ يەنە يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈلۈشىگە تۈرتكە بولۇش كېرەك.

نۇرلان ئابلەجىن مۇنداق تەكىتلىدى: مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش 13 ـ نۆۋەتلىك كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 13 ـ قېتىملىق يىغىنى، مەملىكەتلىك يەرلىك سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ خىزمەت تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى قاتارلىق يىغىنلارنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پارتىيەنىڭ رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇشنى سىياسىي كېڭەشنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىش ۋە ئۆز قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتكۈل جەريانى، ھەرقايسى تەرەپلىرىدە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سىياسىي كېڭەش پارتىيە قۇرۇلۇشىنى چىڭىتىش، كېڭەشش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش، ئەقىل ـ پاراسەت، كۈچنى مۇجەسسەملەش، تۈزۈم ـ مېخانىزمنى ئورنىتىش، ئاساسىي قاتلامنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشنى پۇختىلاشقا تۈرتكە بولۇپ، باتۇرلۇق بىلەن مەسئۇلىيەتنى زىممىگە ئېلىپ نەتىجە يارىتىپ، سادىقلىق بىلەن مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلىش، مىنۇت ـ سېكۇنتنى قولدىن بەرمەي تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، بۇ يىللىق تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئومۇميۈزلۈك تاماملاش كېرەك.

يىغىندا ئالاقىدار كادىرلار ئىشلىرى ماقۇللاندى.

يىغىن تېلېۋىزىيە ـ تېلېفون يىغىنى شەكلىدە ئېچىلدى. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاۋ چىڭ يىغىنغا كېلىپ سۆزنى ئاڭلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن چېڭ جېنشەن، جۇرئەت ئىمىن، ماغاۋ سېيتقامزا، مۇئاۋىن رەئىس، قوشۇمچە باش كاتىپ جاڭ بو، مۇئاۋىن رەئىسلەردىن مۇتەللىپ ئوبۇل، كۇڭ شىڭلۇڭ، ياڭ يۇڭ، ئىلھام سابىر، ما شيۇڭچېڭ، ئابدۇرېقىپ تۆمۈرنىياز ئاساسىي يىغىن مەيدانىدا يىغىنغا قاتناشتى، مۇئاۋىن رەئىس دۇ ۋەنگۇي، چيۇ شۇخۇا شۆبە يىغىن مەيدانىدا يىغىنغا قاتناشتى.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

تەرەققىيات خىزمىتىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى تەدبىر ـ ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، دائىملاشقان يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش ۋە ئوقۇش باشلاپ دەرسنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ياخشى ئىشلەشنى نۆۋەتتىكى بىر تۈرلۈك مۇھىم سىياسىي ۋەزىپە قىلىپ، باشتىن ـ ئاخىر كەڭ ئوقۇتقۇچى ـ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھاياتى بىخەتەرلىكى ۋە تەن ساغلاملىقىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇپ، مەكتەپلەرنىڭ يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەشتىن ئىبارەت بۇ كىرىچنى ھەر ۋاقىت چىڭ تۇتۇپ، مەكتەپلەرنىڭ يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەشتىكى تۈرلۈك تەدبىرلىرىنى پۇختا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىنچىكە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەكتەپتە يۇقۇم يۈزبېرىشنىڭ قەتئىي ئالدىنى ئېلىپ، ئوقۇتقۇچى ـ ئوقۇغۇچىلارنىڭ خاتىرجەملىكىنى ياخشى مۇھاپىزەت قىلىپ، مەكتەپنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش كېرەك.

تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش جەريانىدا، لى پېڭشىن مەكتەپنىڭ يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى باشقۇرۇش، ئوقۇغۇچىلار مۇھىتىنى دېزىنفېكسىيەلەپ مىكروب ئۆلتۈرۈش، ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش ماددىي ئەشيالىرى كاپالىتى قاتارلىق خىزمەت ئەھۋاللىرىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى، ئوقۇتۇش بىخەتەرلىكى، غىزالىنىش بىخەتەرلىكى، ياتاق بىخەتەرلىكى قاتارلىق ئەھۋاللارنى تەپسىلىي سورىدى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەشتىكى تۈرلۈك خىزمەتلەرنى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇپ، تەدبىرلەرنى ئىلمىي، دەل جايىدا ئىنچىكىلەشتۈرۈپ، تۈرلۈك ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش تەدبىرلىرىنى يەنىمۇ ئىنچىكە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ھەرقايسى ھالقىلاردىكى خىزمەتلەرنى يەنىمۇ تولۇق ئويلىشىپ، يەنىمۇ قاتتىق، يەنىمۇ پۇختا ھالدا ئوقۇتقۇچى ـ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ساغلاملىقىنى كۆزىتىش ـ ئۆلچەش، ۋاقىتدا ئايرىپ تاماق بېرىش، ماددىي ئەشيا كاپالىتى قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ ئەمەلىيلىشىشى، بىخەتەرلىكنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. سەھىيە ساغلاملىق بىلىملىرى تەشۋىقاتى ۋە پسىخىك ساغلاملىق تەربىيەسىنى كۈچەيتىپ، ئوقۇغۇچىلارنى ياخشى تۇرمۇش ئادىتى يېتىلدۈرۈشكە يېتەكلەپ، ئۆزى مۇداپىئەلىنىش ئېڭى ۋە ئۆزى ئالدىنى ئېلىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش كېرەك. مەكتەپكە كىرىپ ـ چىقىشنى باشقۇرۇش ۋە سىنىپ، ئاشخانا، ئوقۇغۇچىلار ياتىقى قاتارلىق نۇقتىلىق سورۇنلاردا ھاۋا ئالماشتۇرۇش، دېزىنفېكسىيەلەش قاتارلىق ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش تەدبىرلىرىنى قاتتىق ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بىر قولدا يۇقۇمدىن مۇداپىئەلىنىشنى تۇتۇش، بىر قولدا ئوقۇتۇشنى تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش مەسئۇلىيىتى ئوقۇتۇش، ئارقا سەپ، باشقۇرۇشتىكى ھەربىر ئىش ئورنىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش تەدبىرلىرىنى ھەربىر نۇقتىغىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەكتەپكىچە دەل جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئادەمگىچە دەل جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئىشلارغىچە دەل جايىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

لى پېڭشىن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: مائارىپ، سەھىيە، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش، بازارنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش قاتارلىق تارماقلار ماسلىشىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، بىرلىشىپ ھەرىكەتلىنىشنى بىرتۇتاش پىلانلاپ، يېتەكچىلىك قىلىشنى كۈچەيتىپ، خىزمەت لايىھەسى ۋە تۈرلۈك جىددىي ئىشلارغا تاقابىل تۇرۇش لايىھەسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، تولۇقلاپ، مەكتەپلەرنىڭ مۇھىت تازىلىقىنى ئومۇميۈزلۈك ئۈزۈل ـ كېسىل تۈزەپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش كۈچلىرىنى ئىلمىي، مۇۋاپىق تەقسىملىشى كېرەك. يېمەكلىك بىخەتەرلىكى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يېمەك ـ ئىچمەك بىخەتەرلىكىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. مۇۋاپىق ۋاقىت ئايرىلىپ قالدۇرۇپ غىزالىنىشنى باشقۇرۇشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، توپلىشىپ غىزالىنىش ۋە توپلىنىش خاراكتېرلىك پائالىيەتلەردىن ساقلىنىش كېرەك. ئوقۇتۇش پىلانىنى تەكشۈرۈپ، ئەلالاشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىشنىڭ ئەمەلىيلىشىشى، مەكتەپ بىخەتەرلىكى، ئوقۇتۇشنىڭ تەرتىپلىك بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

لى پېڭشىن مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى سۇبيېكتلىق مەسئۇلىيىتىنى قەتئىي زىممىسىگە ئېلىپ، پارتىيە كومىتېتى شۇجىلىرى بىرىنچى مەسئۇل كىشىلىك مەسئۇلىيىتىنى ياخشى ئادا قىلىپ، ئىش ئورنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئالدىنقى سەپتە قوماندانلىق قىلىپ، ھەقىقىي تۈردە مەسئۇلىيەتنى زىممىگە ئېلىش، مەسئۇلىيەت ئالدىدا جاۋابكار بولۇش، مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشى كېرەك. ھەرقايسى مەكتەپلەر مەسئۇلىيەتنى قاتلاممۇقاتلام چىڭىتىپ، بارلىق ئوقۇتقۇچى، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقى، تەشەببۇسكارلىقىنى قوزغاپ، خىزمەت بىرىكمە كۈچىنى مۇجەسسەملەپ، كەڭ ئوقۇتقۇچى ـ ئوقۇغۇچىلارغا بىخەتەر، خاتىرجەم ئۆگىنىش، تۇرمۇش مۇھىتى يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتىيە كومىتېتىنىڭ شۇجىسى شۇ خەيرۇڭ بىللە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى.